

Хроніка культурного життя Хмельниччини
(оглядова довідка за матеріалами преси та неопублікованими
документами за жовтень 2017 року)

Театралізовані ярмарки

15 жовтня на центральній площі міста Волочиська пройшло театралізоване дійство, яке об'єднало в собі традиції минулого і сучасного. Глибоко вивчивши традиції минулого, організатори широко і багатогранно представили як ярмаркові, так і народні пісні, глибокий народний гумор, танці, ігри та розваги. Фрагменти посиденьок неперевершено відтворили аматори Авратинського, Користовецького та Щаснівського сільських будинків культури, фольклорні традиції своїх сіл презентували учасники художньої самодіяльності Чухелівського, Кунівського, Полянського, Вочковецького, Яхновецького, Маначинського, Ріпнянського та інших закладів культури, а також Волочиського ЦКД та БДЮТ. Завітали на «Фридрихівський ярмарок» і гості з Чемеровечини – вокальний колектив «Мальви» Жердянського СБК. Сучасну ярмаркову продукцію доповнювало розмаїття виробів майстрів народного мистецтва: гончарів, різб'ярів, майстрів соломоплетіння. Окремо була представлена виставка старожитностей.

Вражали гостей свята страви традиційної кухні, котрі підготували представники майже всіх сіл ОТГ. Їжа вражала своєю різноманітністю, глибоким збереженням тих рецептів, які передали у спадок бабусі і прабабусі: затірка, кулеша, калачі, затерті маком, а особливо – хліб на черені, рецепт якого зберігся у багатьох селах Волочиського району.

Музейна справа

Науково-практичні конференції

Всеукраїнська науково-практична конференція «Релігія і церква як чинник історичних та суспільних процесів Східної Європи» відбулася 20 жовтня в Державному історико-культурному заповіднику «Межибіж». Для участі у конференції 63 автори подали 58 доповідей, статей та повідомлень. Серед авторів 7 докторів і 19 кандидатів наук, здобувачі наукових ступенів, науковці і краєзнавці, студенти. 18 учасників, тобто майже кожен третій, є членом Національної спілки краєзнавців України.

З великою увагою вислухали й активно дискутували учасники щодо провідної доповіді пленарного засідання «Світоглядні засади як детермінанти розвитку суспільства», яку зробив голова Хмельницького обласного міжденомінаційного комітету з підготовки заходів до 500-річчя Реформації Валерій Хома. На численних прикладах та значній кількості статистичного і довідкового матеріалу автор показав залежність стану розвитку країн світу від поширення у їхньому суспільстві, політичних та ділових елітах принципів християнської етики, моралі, суспільних стосунків.

Не тільки для очних учасників конференції, а й для майбутніх читачів «Наукового вісника «Межибіж», у якому будуть видані її матеріали, становитимуть інтерес праці науковців кафедри культурології, релігієзнавства та теології Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича — зокрема, докторів філософських наук Василя Балуха «Освіта і шкільництво ранньомодерної України як інтегральна частина європейського духовного простору» і Миколи Шкрібляка щодо впливу реформаційного та контрреформаційного рухів на формування світогляду українського народу. Непросту тему щодо практичного впливу протестантизму на формування поведінки з людьми, які знаходяться на межі життя і смерті підняв учасник з Харкова, кандидат історичних наук Віктор Згурський. Це лише окремі з багатьох тем, які були запропоновані науковій спільноті, вірянам та громадськості.

Почесний гість конференції керуючий Хмельницькою єпархією УПЦ КП митрополит Хмельницький і Кам'янець-Подільський Антоній у своєму виступі наголосив на визначній ролі реформаційного руху в історії церкви та суспільства та підкреслив необхідність християнським церквам навчатися одна у одній дослідженню Святого письма, соціальному служінню тощо. Місцем проведення конференції до 500-річчя Реформації Меджибіж обрано не випадково.

Музейні заходи, спрямовані на вшанування видатних земляків

Обласний літературний музей організував і провів на Хмельниччині ряд заходів з відзначення 125-річного ювілею Зоськи Верас. Письменниця, видавець, громадський та культурний діяч, ботанік, мовознавець, людина енциклопедичних знань – такою ввійшла вона в історію братнього білоруського народу. Завдяки білоруському письменнику Міхасю Скоблі та його колезі Сергію Панізніку обласний літературний музей зібрав матеріали про Зоську Верас, що й дало можливість провести ювілейні заходи. Зокрема, вони відбулися в приміщенні літературного музею, в державному історико-культурному заповіднику «Межибіж», в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка. Письменники, працівники музеїв та бібліотек, викладачі й учителі Хмельниччини, студенти різних навчальних закладів мали можливість познайомитися з життєвим і творчим шляхом землячки – видатної постаті в історії Білорусі. З особливою теплотою й сердечністю сприймалися виступи гостя ювілейних заходів – білоруського поета Міхася Скоблі. Його розповіді білоруською мовою про Зоську Верас, читання власних віршів розкривали в серцях присутніх щирі почуття братерства і дружби з білоруським народом.

Відкриття виставок

5 жовтня у Хмельницькому обласному художньому музеї відбулося відкриття виставки живопису Неллі Павлової «На перехресті сонячних доріг». Це восьма персональна виставка Неллі Павлової у Хмельницькому обласному

художньому музеї, на якій презентуються 22 живописних полотна, виконаних впродовж останніх двох років. На розсуд глядача вони представлені вперше. В малярстві Неллі Павлової виявляється захоплення образною символікою народної картини. На деяких полотнах органічно закомпоновано орнамент («Тепло літа, що минає»), розписаний керамічний посуд («Троянди і кераміка»). На інших – з'являються солярні знаки (восьмипроменева зірка): «Бабине літо», «Пташка співоча». На останній присутня і птаха, яка за давніми віруваннями є уособленням невмирущої душі людини. Але в пошуках власного стилю авторка відштовхується не лише від народної культури, а й, певною мірою, від мистецтва модерну: вона активно експериментує з кольором і фактурою живописної поверхні. Полотнам художниці притаманна декоративна виразність кольорів, широка, колоритна палітра, орнаментальність, умовність і узагальненість форм, площинність композиції. Використання чорного контуру поряд із висвітленим тлом, що створює ефект саява, подекуди викликає асоціації із вітражем.

Експонат місяця

У жовтні «Експонатом місяця» в Хмельницькому обласному краєзнавчому музеї став унікальний срібний браслет-наруч XII ст. У 70-х рр. XX ст. на одному з городищ XII-XIII ст. у Деражнянському районі був виявлений скарб прикрас, серед яких був широкий браслет-наруч. На відміну від аналогічних виробів його стулки прикрашені не геометричним орнаментом, а п'ятьма гравірованими композиціями зображень людей, звірів та птахів. Семантика композицій привертала увагу багатьох вчених, проте єдиної думки щодо їх трактування науковці не дійшли.

Фестивалі, конкурси

Обласний літературний музей та обласна організація Національної спілки письменників України провели літературний фестиваль «Зернослово» в Білогірському районі. Це вже втретє впродовж останніх років письменники Хмельниччини та гості з інших областей України із своєю творчістю, своїми книгами виїжджають на зустрічі з читачами одного з районів нашого краю. Побували вони в Деражнянському, Хмельницькому, Ярмолинецькому районах, залучивши до фестивалю своїх колег по перу з Вінницької, Житомирської, Закарпатської, Львівської, Рівненської областей. Нині ж у літературному фестивалі в Білогірському районі окрім подільських майстрів слова взяли участь гості із Запорізької області – Вікторія Сироватко та Микола Білокопитов. Вирушаючи в такі справді далеку дорогу до читачів, учасники фестивалю, поклали квіти до пам'ятника Тарасові Шевченкові, прочитали біля нього вірші Великого Кобзаря. До погруддя великого поета-пророка поклали квіти і в Білогір'ї – уже після проведення тут, у центральній районній бібліотеці, літературно-мистецького свята «Зернослово». Учасники фестивалю познайомилися з експозицією районного історично-краєзнавчого музею, побували у тих місцях Білогір'я, що пов'язані з іменами

відомих українських письменників-земляків: Миколи Федунця, Миколи Мачківського, Леоніда Закордонця. Наступного дня майстри художнього слова відвідали містечко Ямпіль, побували біля «святого джерела» в його околицях. Цей день був насичений і зустрічами з читачами: розбившись на творчі групи, письменники побували в селах Сушівці, Міклаші, Гулівці. Звичайно ж, виступили із своїми творами і в Ямполі. В кожному селі гості залишили добірки книг для місцевих бібліотек. Активну підтримку в проведенні фестивалю надали школи району. Свою назву «Зернослово» літературний фестиваль узяв з рукописів відомого письменника-земляка родом з Ярмолинеччини Костя Гордієнка – лауреата Державної премії імені Т. Шевченка.

18 жовтня у районному будинку культури Старосинявської ОТГ пройшов гала-концерт переможців обласного фестивалю-конкурсу сценічних творів військово-патріотичної тематики, присвяченого Дню захисника України «Творю для тебе, рідна Батьківщино!». Впродовж двох місяців в усіх закладах культури області у два етапи проходили відбіркові тури, під час яких близько 300 виконавців – сольоно та у складі колективів – змагалися за місце у фіналі. Під час трьох зональних відбіркових турів другого туру конкурсу, які проходили у Чемерівцях, Ізяславі та Хмельницькому, професійне журі визначило 50 фіналістів, а до участі у фінальному гала-концерті було запрошено 18 творчих одиниць.

То ж вісімнадцять кращих колективів та виконавців з усіх куточків Хмельниччини – володарі першої, другої і третьої премій у чотирьох жанрах: «Вокал», «Художнє слово», «Інструментальна музика» та «Хореографія» – дарували проникливі художні номери усім присутнім на урочистому гала-концерті та оспівували у вокальних, поетичних, музичних і хореографічних творах героїчне минуле й буремне сьогодення України та щиру любов до своєї Вітчизни.

Першу премію конкурсу цьогоріч журі присудило 15-ти творчим одиницям. У номінації «Хореографія» переможцем став зразковий дитячий хореографічний колектив «Сузір'я» Волочиської ДШМ. У номінації «Художнє слово» у категорії «Літературно-музична композиція» перше місце посів колектив «У всіх на вустах» Шепетівського РБК, а серед солістів першість виборов Ростислав Ковалишен (народний аматорський театр Кам'янець-Подільського МБК). У номінації «Вокально-інструментальна музика» кращим визнано народний аматорський ансамбль духової музики «Музики Надгориння» Ізяславського РБК (солісти – Юрій Шагун та Микола Коваль), а серед солістів – Катерину Гулевич (Чорнострівська ДМШ). У номінації «Вокал» першість розподілили наступним чином:

- категорія «Ансамблі» – народний аматорський гурт «Висота» Красилівського РБК та вокальне тріо «Елегія» Славутського МПК;
- категорія «Дуети» – Іван Натальський та Володимир Сірант (м. Хмельницький, м. Кам'янець-Подільський);

- категорія «Солісти» – Наталія Загурська (Хмельницький РБК) та Мар'яна Міщук (ЦКДМ Чемеровецької СР ОТГ);
- категорія «Солісти/авторська пісня» – Юрій Вилавський (Війтовецький БК селищної ОТГ);
- категорія «Ансамблі/діти» – фольклорний гурт «Щедрик» Славутської ДШМ;
- категорія «Солісти/діти» – Лілія Умрихін (ЦКД «Гармонія» Волочиської МР ОТГ), Софія Козак (Теофіпольська ДМШ) та Аліна Рудик (Красилівська ДМШ).

6 жовтня спадщину своєї землі демонстрували працівники культури Ярмолинеччини. Творчу програму конкурсного виступу колектив районного центру культури і дозвілля присвятив традиційному весіллю. Відповідно темі презентувалися весільні традиції села Монастирок за участю фольклорного колективу «Берегиня» (керівник Людмила Петрівна Гуменюк). На сцені були побудовані майже усі локації проведення весілля – від хати хрещеної матері, щедро прикрашеної рушниками, елементами традиційного розпису, побутовим знаряддям, до святкового весільного стола. А вже на столі можна було побачити розмаїття традиційних весільних страв Ярмолинеччини: вареники, пампушки з мачанкою, макарони з цукром, мед, квасоллю з чорносливом, а також пиріжки з яблуками та інші смаколики простого селянського життя. І усе це було щедро прикрашене мелодійною подільською піснею. І хоча за регламентом конкурсу часу було обмаль, але якимось непомітно, за годину члени журі пройшли усі етапи селянського весілля: від випікання короваю до проводів молодої до молодого.

5 жовтня члени журі обласного огляду-конкурсу відродження народних традицій, декоративно-прикладного мистецтва «Доторкнися до душі свого народу», який організував Хмельницький обласний науково-методичний центр культури і мистецтва, відвідали гостинну Шепетівщину. Старовинні перлини традицій нашого народу просто зачарували душу глядачів та членів журі. Колектив районного будинку культури разом із працівниками культури району продемонстрували високоякісну творчу програму, яскраву виставку старожитностей та презентацію автентичних страв Шепетівщини. Неперевершені грицівські рушники, самобутні вишивані сорочки, чарівна народна пісня... Шепетівський район, на думку журі, презентував чи не найкращу програму в рамках огляду-конкурсу серед переглянутих на сьогоднішній день. І після таких програм з'являється відчуття гордості за справу, якою займаєшся, розуміння необхідності відродження старовинних традицій Хмельниччини й України в цілому.

Бібліотечна справа

Нещодавно Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці подаровано ікону Богородиці з дитям. Її автор – художник з Житомирщини Володимир Кравчук, який днями презентував в бібліотеці серію своїх графічних та малярських робіт “Віттар мужності”, присвяченої героїчним воякам АТО та зокрема трагічно загіблому при захисті Донецького аеропорту учневі маляра.

23-29 жовтня увесь світ відзначає Міжнародний Тиждень Відкритого Доступу, який проходить під гаслом «Open in order to...» – «Відкритий, щоб...». В рамках цього Тижня Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека провела «Wikiday» – майстер-клас по створенню вікі-статей у загальнодоступну вільну багатомовну онлайн-енциклопедію «Вікіпедія». Долучитися до цього процесу зміг кожен бажаючий. Завдяки учасникам майстер-класу Вікіпедія поповнилася п'ятма новими статтями про відомих подолян.

В обласній бібліотеці для юнацтва розпочав роботу факультет іноземних мов «Університету третього віку», що створений на базі міського територіального центру соціального обслуговування в рамках комплексної програми «Піклування». Людям пенсійного віку університет безкоштовно пропонує такі соціально-педагогічні послуги: вивчення іноземних мов, основи володіння оргтехнікою, лекції та практичні заняття зі збереження здоров'я, правознавство, психологія, пошиття та ремонт одягу, агроландшафт, прикладне мистецтво, хореографія, хоровий спів. А ще бібліотека стала місцем спілкування для літніх людей, що прагнуть з користю та задоволенням проводити свій вільний час, підвищувати рівень своєї освіченості, отримати нові знання та друзів, зробити своє життя активним, цікавим та корисним.

В рамках співпраці з національними та релігійними громадами Хмельницьку обласну універсальну наукову бібліотеку відвідав представник духовного управління мусульман України у Хмельницькій області імам Мухаммедов Абдуль-Карім. Обговорено шляхи взаємодії в реалізації ряду культурно-мистецьких заходів для мусульманської громади обласного центру. Директор бібліотеки Катерина Чабан подякувала за подаровану читачам бібліотеки книгу «Мусульманська спільнота України: інституціоналізація і розвиток».

У Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці відбулася звітно-виборна конференція Хмельницької обласної організації Національної спілки краєзнавців України. З нагоди цієї події фахівці бібліотеки презентували книжкову виставку «Краєзнавча палітра». Почесною грамотою правління обласної та міської організацій спілок за участь в організації та

проведенні наукових форумів, круглих столів та з нагоди ювілею була нагороджена директор закладу Катерина Чабан. У своєму виступі вона подякувала спілчанам за співпрацю, внесла пропозиції до проекту постанови щодо надання до фондів бібліотеки членами спілки обов'язкового примірника власних видань, представлення здобутків спілчан у мережі Інтернет, наповнення бази даних «Науковці Хмельниччини», побажала нових творчих здобутків новообраному керівництву. Особливу подяку бібліотека висловила членам спілки Олександрові Комарніцькому та Петру Слободянюку за передані у фонд власні монографії «Студенти-педагоги у модернізації вищої освіти радянської України у 1920-1930 р.р.», «Енергетика Поділля: минуле та сучасність».

Творчі зустрічі

Довгоочікувана зустріч з львівським дитячим письменником Олександром Зімбою відбулася у Волочиській бібліотеці для дітей. Бурхливими оплесками зустріли автора і читачі обласної бібліотеки для дітей імені Т.Г.Шевченка. Олександр Іванович побував на гостинах у читачів Деражнянської, Городоцької, Чемеровецької районних бібліотеках. Щиро спілкуючись з дітьми, письменник розповів про свої задуми та наміри щодо написання книг, художників, які власними ілюстраціями допомагають зробити видання цікавими для дітей.

В обласній бібліотеці для юнацтва відбулась презентація нової книги подільської поетеси, журналістки Неоніли Яніцької «Сонцесвіт». Особливого шарму презентації надала осіння атмосфера – зал відділу мистецтв був прикрашений жовто-багряним листям, аплікаціями, спеціальними фотозонами з яскравим національним колоритом. Юні студійці театру піску «Золота перлина» Центру анімаційних мистецтв Оксани Мергут буквально зачарували глядачів живими пісочними картинками, які перегукувались з художніми образами поезії Неоніли Яніцької. Враження від прекрасних анімаційних сюжетів доповнили виступи студентів музичного училища ім. В. Заремби, аматорського музично-інструментального тріо, декламування поезій зі збірки молодими читцями та авторкою книги. Серед пісень, які звучали під час презентації, глядачам особливо сподобався «Золотий вальс» на слова Н. Яніцької, музику до якого написав відомий хмельницький композитор Іван Пустовий. Створений нещодавно вальс був виконаний на «біс» і викликав бурю емоцій та гучні оплески. Сюрпризом - подарунком для автора «Сонцесвіту» стала «золота» картина з зображенням соняшника, створена на очах глядачів юною художницею.

у читальному залі обласної універсальної наукової бібліотеки відбулася творча зустріч з Олександром Галусом – проректором з наукової роботи, доктором педагогічних наук, професором Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії та Юрієм Блажевичем – кандидатом історичних наук,

доцентом ХГПА, почесним краєзнавцем України. Захід, присвячений дню працівників освіти і ювілеям відомих подільських науковців та освітян, проводився спільно з Хмельницькою обласною організацією ветеранів України. Рідний край – складова частина нашої великої України. Саме в таких малих батьківщинах народжуються особистості, якими пишається рідна земля. Олександр Галус та Юрій Блажевич – неповторні, неординарні, закохані у свою професію фахівці. Про це наголошували запрошені на зустріч колеги, друзі та однодумці ювілярів: Галина Думанська – методист науково-методичного центру Департаменту освіти та науки Хмельницької міської ради; Микола Вересюк – директор Хмельницької спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ступенів № 15 ім. О. Співачука; Сергій Єсюнін – історик, краєзнавець, журналіст, кандидат історичних наук, заслужений працівник культури України, член Національної спілки краєзнавців України, член Національної спілки журналістів України; Володимир Купратий – голова Хмельницької обласної організації ветеранів України; Раїса Польова – колишній викладач ХГПА. Студентська молодь, присутня на заході, мала можливість ознайомитись з життєвим та професійним шляхом ювілярів за допомогою фото- та відеоматеріалів. Музичні привітання ювілярам подарували викладачі ХГПА Віра та Юрій Найди.

Під час проведення заходу відбулося знайомство з матеріалами наукового доробку з фондів бібліотеки та власних книжкових колекцій ювілярів.

Читачі обласної бібліотеки для дітей імені Т.Г.Шевченка продовжують знайомства з творчими людьми Хмельниччини. Цього разу учні 4-х класів колегіуму імені В.Козубняка завітали на презентацію книги подільського поета Миколи Чевелюка “Чарівна німфея”. Діти знайомилися з творчістю автора, декламували вірші з нової книги, щиро сприймали настановчі поради Миколи Вікторовича. Автор вміло спілкувався з дітьми, читав власну поезію, розповідав цікаві історії. А школярі засипали гостя запитаннями, іноді навіть зовсім не дитячими. Завітали на презентацію і колеги-поетеси Надія Вітвіцька, Людмила Шостацька, а також зовсім юна Дана Чайчук, яка вразила власними віршами та майстерністю декламування. Затишна атмосфера панувала під час заходу. Чудовий настрій присутнім створювали і виступи гостей свята – вихованців дитячої театральної студії “Летючий корабель”.

Бібліотечні заходи в рамках відзначення знаменних подій та пам'ятних дат

«Торгівля людьми як соціальна проблема сучасності», під такою назвою з нагоди проведення Європейського дня боротьби з торгівлею людьми в Хмельницькій ОУНБ відбулася правова година. Цей день був започаткований 18 жовтня 2007 року Європейським Парламентом як день консолідації діяльності з підвищення рівня обізнаності щодо феномену торгівлі людьми.

Складна економічна ситуація в Україні, високий рівень безробіття, недосконалість законодавства та правова необізнаність громадян є основними умовами, що сприяють цьому явищу. Прагнучи кращої долі, люди їдуть за кордон шукати добру роботу. Торгівля людьми – це злочин, жертвами якого можуть стати чоловіки, жінки і діти, як з метою примусової праці, так і сексуальної експлуатації. Для обговорення цієї проблеми та попередження насильства в сім'ї була запрошена практичний психолог міського Центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Антоніна Віговська, яка розповіла про небайдужість громадськості до цього явища та наголосила на ризиках, з якими можуть стикатися молоді люди в сучасному світі. Підводячи підсумки, присутні зауважили, що такі бесіди дуже необхідні сьогодні, адже вони дають усвідомлення того, що найвищою цінністю є людина, її здоров'я, недоторканість та безпека. Під час заходу відбулася презентація книжкової виставки «Торгівля людьми. Міф чи реальність?», перегляд та обговорення фільму «Небезпечна гра».

Дружба обласної юнацької бібліотеки із Хмельницьким дитячим будинком міцнішає з кожним роком. Бібліотекарі не тільки організують благодійні заходи для вихованців закладу, а й залучають їх до творчості. Так книгозбірня стала ініціатором створення вихованцями дитячого будинку анімаційного мультфільму за мотивами народної казки «Колобок», а втілити проект допоміг художник-аніматор Вадим Подзігун. Днями в бібліотеці відбулася презентація анімації, яка перетворилась у справжнє дитяче шоу. До бібліотеки завітали учасники створення мультфільму разом зі своїми друзями з дитячого будинку, а аніматори з агенції «Дитяча планета» подарували дітлахам море позитиву та вражень. Пан Вадим представив створений спільно з юними мультиплікаторами маленький шедевр та показав інші роботи своїх учнів, які зацікавили глядачів. Презентація відбулася у теплій і майже сімейній атмосфері за чаєм із смаколикami. На прощання всі учасники отримали книжкові подарунки від бібліотеки та велику м'яку іграшку – пса, що має стати героєм наступного мультфільму.

У форматі Року Японії Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека презентувала колоритну мандрівку «Особливості японської національної кухні» для студентів Хмельницького центру професійно-технічної освіти торгівлі та харчових технологій. В рамках заходу було представлено книжково-ілюстративну виставку «Мистецтво японської кулінарії» та відеопрезентацію «Японська кухня в українських реаліях: смакуйте на здоров'я». Мета заходу – вивчення традицій і особливостей японської кухні та кулінарії, технологічних процесів приготування страв, специфіки кухонного посуду, способів підготовки продуктів, ритуали процесів приготування їжі та характеристика страв японської кухні.

В рамках заходів до року Японії в Україні читачам Шепетівської міської бібліотеки для дітей запропоновано літературну інсталяцію «Магія далеких країн: Японія». На ній представлені книги, які розкривають традиції, економічний та технічний розвиток цієї Країни Східного Сонця та твори великих майстрів японської художньої літератури. Діти здійснили незабутню подорож до Японії, багато цікавинок розповіла бібліотекар абонементу відділу обслуговування 5-9 класів, юні читачі знайомились і зачитували цікаві факти з енциклопедії «Захоплююча подорож навколо світу», дізнались про національний одяг, зачіску, бойові мистецтва, ікебану, чайну церемонію та багато іншого.

12 жовтня у Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці відбулись героїко-патріотичні читання, приурочені Дню захисника України та Дню Українського козацтва. У зустрічі взяли участь ветерани АТО Олександр Абаєв, Денис Скрипник та Андрій Ковбасюк. Хвилиною мовчання учасники вшанували пам'ять загиблих героїв. В рамках заходу зроблено екскурс сторінками історії України: звитяги війська Запорозького, створення Української народної республіки, боротьби воїнів УПА за незалежність України. Особлива увага приділялась героїзму військовослужбовців Збройних Сил України, добровольчих батальйонів та інших військових формувань в боротьбі з ворогом на Донбасі. Відбувся показ фрагментів документальних фільмів «Українське козацтво», «День захисника України» та презентовано книжково-ілюстративну виставку «Дух козацтва – український дух».

Під егідою управління культури, національностей, релігій та туризму облдержадміністрації напередодні Дня захисника України в відділі мистецтв обласної універсальної наукової бібліотеки відбулася зустріч з художником Володимиром Кравчуком та презентація персональної виставки військово-польового арту «Вівтар мужності». Володимир Кравчук – вчитель історії Баранівської ЗОШ № 2 Житомирської області, випускник Вінницького Державного педагогічного інституту. Займається живописом давно, бере активну участь у творчих та мистецьких проектах. Художник працює переважно в техніках пастелі та акварелі. Створив серії живописних та графічних робіт. Представлена експозиція «Вівтар мужності» є продовженням теми серії «Про гідність», що експонувалась у багатьох містах України. За словами Володимира Кравчука, створити колекцію картин на таку важку тему його спонукала життєва трагедія – загибель колишнього учня, «кіборга» Віталія Гасюка, який разом із побратимами захищав Донецький аеропорт. На виставці «Вівтар мужності» представлено 28 творів, що оспівують мужність українських героїв-захисників на Сході, – картини у техніці вугілля і пастелі та твори, виконанні на ящиках для боєприпасів. На заході були присутні представники закладів культури, мистецьких кіл, учнівська молодь. На згадку про зустріч та вдячність за збереження і розвиток мистецтва Володимиру Кравчуку вручили

подяку і книгу Н.Вітвіцької «Україна переможе». Гарним доповненням став виступ студентки музичного коледжу ім. В. Заремби Галган Аліни.

З нагоди Дня захисника України працівники Хмельницької обласної бібліотеки для юнацтва провели вечір – зустріч «Україна славить своїх героїв». На зустріч з учнями ліцею були запрошені військовослужбовці Хмельницького батальйону Національної Гвардії України Сергій Гребеля та Борис Гандзюк. Вони є учасниками бойових дій в зоні АТО. Учні ліцею зацікавилися можливістю служби за контрактом саме в цій військовій частині. Працівники бібліотеки підготували книжкову виставку про історію Української Армії. Всі учасники зустрічі висловили бійцям глибоку вдячність за мужність, відвагу і наше мирне небо над головою.

11 жовтня у Хмельницькій обласній бібліотеці для юнацтва відкрито виставку плакатів «Воїни. Історія українського війська». Це проект Українського інституту національної пам'яті. 24 постери про історію української армії від Київської Русі до сьогодення. На плакатах формату А1 вояки зображені в українських одностроях усіх часів і з відповідною зброєю. Світлини зроблені відомим українським фотографом Анною Сенік та супроводжуються інформацією про військові підрозділи того часу. Комплект також містить інформаційні матеріали, які розповідають по кожному періоду про тип військової організації, чисельність і озброєння війська, методи воєнного мистецтва та найвизначніші битви. Виставка організована завдяки спільній ініціативі управління культури, національностей, релігій та туризму облдержадміністрації та Хмельницького обласного козацького товариства ВГО «Українське реєстрове козацтво» і приурочена до Дня українського козацтва.

День захисника України та День українського козацтва відзначили в Хмельницькій обласній бібліотеці для дітей імені Т.Г. Шевченка. Українці – нація героїв! Саме під такою назвою відбулася патріотична акція. В акції взяли участь очільник Товариства Збереження Історії України “Січ” Дмитро Савчук, голова благодійного фонду “Подих надії нації” Тетяна Юзепчук, волонтер та учасник АТО Віктор Данилевський. Під час щирого спілкування емоції переповнювали як читачів, вчителів, так і бібліотекарів. Запрошені гості розповідали дітям про свою громадянську позицію, вкотре підкреслюючи, як важливо любити свій рідний край, власну країну та завжди бути готовим стати на її захист. Гостями вечірки стали Олександр Івасенко та Марія Клопотюк, учасники студентського літературного театру “Глорія”. Хлопці стрибали у мішках, на швидкість одягалися козаком, виконували запальний танок. А дівчата відбирали крупи для козацького кулешу, малювали українську вишиванку і щиро підтримували майбутніх захисників України. Розважальна програма “Нумо, козачата!” проведена для наймолодших читачів.

13 жовтня до Дня захисника України, свята Покрови Пресвятої Богородиці та Дня українського козацтва у холі Шепетівського міського будинку культури бібліотеки міста вже традиційно відкрили святкову експозицію “Від козака до кіборга”. Гаслом цьогорічної виставки обрали вислів “Богу -душа, Життя – Україні, а честь – для себе”. Книгарі згадали усіх захисників України від козаків і до сучасних військових, які впродовж багатьох століть боролись за волю рідної Батьківщини. Згадали і про Покрову Пресвятої Богородиці, яка здавна вважається заступницею та захисницею від ворога.

В Шепетівській центральній районній бібліотеці ім. М. Коцюбинського з нагоди Дня захисника України провели патріотичну годину «Вони захищають наше майбутнє». Учасники активно долучилися до історичної вікторини «Українське козацтво». Всі присутні переглянули відеоролики з патріотичними піснями «Герої не вмирають», «Українська армія з народом». Була оформлена книжкова виставка «Сьогодні славить вся Вітчизна своїх захисників».

З нагоди Дня українського козацтва та Дня захисника України у Красилівській районній бібліотеці зібралися читачі-учні 4-го класу зі своїми батьками. Людмила Тумановська, бібліотекар абонементу для дошкільників та учнів 1-4 класів, розповіла про свято Покрова Пречистої Богородиці, яке з давніх-давен зміцнювало в душах козаків надію на опіку і заступництво Матері Божої. Вона зазначила, що Богородиця є покровителькою українського козацтва й усіх українських збройних формувань. На свято Покрови в Україні відбувалася Велика рада, що обирала гетьмана, визначала, як козацтву жити далі. За добру долю і волю України боролися козаки, а тепер за волю країни борються солдати. Діти та батьки вшанували усіх загиблих хвилиною мовчання. Всі із задоволенням подивилися інсценівку «Козацька слава» та «Козацькі страви», взяли участь у гри-вікторині «А ми хлопці козаки» та козацьких розвагах. Найбільш всім сподобався конкурс «Козацька каша» в якому брали участь не тільки діти, а й батьки. Конкурсанти під гучний сміх та оплески, уявляючи себе справжніми козаками, їли кашу.

В обласній бібліотеці для юнацтва відбувся захід, приурочений 215-й річниці з дня народження подільського поета польського походження. Ім'я Мавриція Гославського і досі залишається відомим лише вузькому колу шанувальників поезії та краєзнавцям. Тому розповідь викладача зарубіжної літератури Хмельницької гімназії №1 Нелі Івануни та доповідь – представлення наукового дослідження учениці 11 класу гімназії №1 Анни Чорної, які супроводжувались слайд-показом, викликали зацікавлення у студентів філологічного факультету гуманітарно-педагогічної академії. Велика дослідницька робота викладача та учениці дали можливість присутнім на зустрічі студентам дізнатися про дуже короткий, але сповнений великою любов'ю до землі, де він народився, життєвий і творчий шлях уродженця нашого краю – польського поета, творчість якого належить до романтичної

поезії ХІХ ст., представника «української школи» в польській літературі – Мавриція Гославського. На завершення зустрічі присутні переглянули фільм, знятий про Мавриція Гославського «Пив душею чистий гомін» та познайомилися з книжковою виставкою із фондів бібліотеки.

З нагоди Міжнародного дня кави у відділі виробничої літератури Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки організовано бібліокафе «Кава-рум в бібліотеці». Захід мав на меті об'єднати людей різних професій та роду занять для створення сучасного спільного простору з проведення різноманітних заходів – коворкінгу. Учасники заходу – представники громадських організацій, наукових та соціальних установ поділилися своїми творчими проектами та ідеями, обмінялись координатами задля майбутньої співпраці в стінах бібліотеки. Відвідувачам того дня було презентовано книжково-ілюстративну виставку «Цей дивовижний смак кави..» про історію відкриття кави та її роль у житті людини.

Популяризація мов національних меншин

Нещодавно студентська молодь та учні старших класів зібралися у відділі літератури іноземними мовами Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки, щоб взяти участь у майстер-класі з перекладу творів. Учасники отримали твори іноземними мовами в оригіналі та командно перекладали їх. Члени журі у складі викладачів іноземних мов відзначали точність перекладу та вказували на неточності. Найкращий командний переклад визначено, переможцям вручено подарунки. Захід організували працівники бібліотеки з нагоди відзначення Всесвітнього дня перекладача.

Діяльність клубів за інтересами

У Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці відбулося урочисте відкриття нового сезону роботи клубу органічного землеробства «Успішний дачник – здорова громада». В рамках заходу влаштовано реаліті-виставку «Дивовижне в саду і на городі», на якій учасники клубу представили результати своєї праці та поділилися успішним досвідом вирощування сільськогосподарської продукції. На захід завітала ведуча телепередачі «У колі домашніх турбот» Алла Супрунова, яка запросила учасників клубу до співпраці та участі в телепередачі, а також активні учасники клубу «Крокус» (м. Деражня) та його керівник Світлана Макаренко. Для відвідувачів презентовано книжково-ілюстративну виставку «Органічне землеробство: крок за кроком», яка розкриває особливості вирощування органічної продукції та продемонстровано відеоролик про роботу клубу, який підготовлено на ХХІХ Міжнародну агропромислову виставку «Агро-2017»

Підвищення кваліфікації працівників культури

З метою організації діяльності публічних бібліотек в ОТГ, що будуть утворені в області до кінця року, 18 жовтня в Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці відбувся семінар-практикум «Організація діяльності бібліотек в умовах утворення ОТГ». У семінарі взяла участь експерт з питань децентралізації Хмельницького виокремленого підрозділу «Центр розвитку місцевого самоврядування» Любенчук Вікторія, представники районних, сільських та міських бібліотек Шепетівського, Полонського, Хмельницького, Красилівського, Городоцького, Кам'янець-Подільського та Ярмолинецького районів. В програмі семінару були заслухані та обговорені виступи, лекції та презентації з питань стану і перспектив розвитку ОТГ і зокрема бібліотек в умовах децентралізації, комплектування, обліку, каталогізування бібліотечних фондів, передачі майна та фондів бібліотек з комунальної у власність ОТГ, організації обліку показників бібліотечної статистики та подання державної звітності, забезпечення дотримання вимог законодавства у бібліотечній сфері під час реформування мережі установ та забезпечення надання бібліотеками ОТГ мінімальних культурних послуг мешканцям громад, використання можливостей та ресурсів обласної бібліотеки як методичного та консультативного центру публічних бібліотек області. Перед бібліотекарями області виступили провідні фахівці обласної бібліотеки Чабан К.А., Маковська В.В., Синиця Н.М., Онищук Н.П., Грудецька Т.В. Під час професійного дискурсу учасники обмінялись досвідом щодо діяльності бібліотек в умовах децентралізації.

Обласний семінар для керівників хореографічних колективів сільських будинків культури, сільських клубів та клубних закладів об'єднаних територіальних громад відбувся у Хмельницькому. Його організатором став Хмельницький ОНМЦКіМ. Ознайомитись та вивчити тенденції розвитку та популяризації подільського народного танцю виявили бажання 17 керівників, які працюють з дитячими та дорослими сільськими танцювальними колективами. Програма семінару була досить насиченою. Учасникам були запропоновані різні форми роботиз хореографічним колективом: майстер-класи, практичні консультації, відкриті уроки, практичні заняття та лекції-консультації, на яких вони мали змогу освоїти зразки подільського народного та фольклорного танців, ознайомитись з роботою аматорських хореографічних колективів та класів хореографії мистецьких шкіл. Досвідом роботи та творчими напрацюваннями поділились викладачі Хмельницької ДШМ: керівник зразкового ансамблю народного танцю Андрушко І.О та керівник «Театру академічного танцю» Король О.В. Масштабну розгорнуту роботу з дітьми різних вікових категорій в аматорському хореографічному колективі презентувала керівник зразкового ансамблю танцю «Веснянка» Хмельницької ЗОШ №24 Мандзій В.М. На базі обласного краєзнавчого музею учасники семінару мали можливість ознайомитись з етнографічними елементами подільського народного костюму

та побуту. Методист ОНМЦКіМ Мезенцева Л.І. розповіла учасникам про особливості використання українського сценічного костюму та провела практичне заняття з вивчення та обробки подільського танцювального фольклору. Відомий подільський етнограф та хореограф Небесний О.О. поділився з учасниками семінару самобутнім хореографічним спадком та неоцінним багажем з українського народного танцю. Учасники семінару збагатились новими знаннями, обмінялись досвідом роботи, отримали позитивні враження, які знайдуть своє втілення в подальшій роботі в сільських творчих колективах.

18 жовтня працівники Хмельницького обласного науково-методичного центру культури і мистецтва у приміщенні Хмельницької ДШО та ДПМ провели обласний семінар-плєнер викладачів образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва дитячих мистецьких шкіл області. У семінарі-плєнері взяли участь 48 викладачів, які впродовж дня відтворили 48 зразків візерунків подільського розпису, який побутував у XVIII-XIX, а також на початку XX століть у сільській місцевості. Зразки були зібрані заступником директора Центру Стан Т. С. за допомогою краєзнавця Петраша І. В. з різних джерел: наукової літератури, фондів музеїв, за матеріалами експедицій у Хмельницьку та Вінницьку області. Плєнер відбувався в рамках виконання Обласної програми збереження нематеріальної культурної спадщини. В планах – виконання викладачами шкіл авторських творчих робіт з розпису із застосуванням його елементів та проведення обласної виставки.

7 – 19 жовтня на базі обласного науково-методичного центру культури і мистецтва провели семінар викладачів початкових мистецьких навчальних закладів області із сольного співу на тему: «Інноваційні технології та практика викладання в класах сольного співу ПСМНЗ». Участь у семінарі взяли 57 викладачів. Основними формами проведення занять були відкриті уроки та їх обговорення, які проводили викладачі опорних шкіл області Марина Федорова, Світлана Ставірська, Олена Голумбовська, Олена Гнатюк, Тетяна Килимник, Ірина Красовська. Майстер-клас з питань роботи над технікою в класі вокалу провела Фатіма Чергіндія – солістка Хмельницької обласної філармонії, заслужена артистка України. Роботу над авторською піснею за допомогою сучасних звукозаписуючих технологій розкрив у своєму майстер-класі Віктор Николишин – викладач Маківської ДМШ. Заслуговує на велику увагу творча лабораторія з питань роботи над вокальною культурою в класі академічного ансамблю, яку провела викладач Хмельницької ДМШ №1 ім. М. Мозгового П.Бухта із зразковим ансамблем школи «Подільські солов'ї». Активну участь у семінарі взяли викладачі та студенти відділу «Спів» Хмельницького музичного коледжу ім. В.Заремби, які провели ряд консультацій та практичних занять із сольного співу.